

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ

PROGRAM

**Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání**

Obsah:

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	8
3.1	Věcné podmínky.....	8
3.2	Životospráva.....	9
3.3	Psychosociální podmínky.....	10
3.4	Organizace chodu.....	11
3.5	Řízení mateřské školy.....	12
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	13
3.7	Spoluúčast rodičů.....	14
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	15
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
4	Organizace vzdělávání.....	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	21
5.1	Zaměření školy.....	21
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	21
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	22
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	23
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	25
6	Vzdělávací obsah.....	26
6.1	Integrované bloky.....	26
6.1.1	Forma vzdělávání: Denní.....	26
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	49
6.3	Dílčí projekty a programy.....	49
7	Systém evaluace.....	51

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Hrou se učím a poznávám

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Moravské Knínice, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Kuřimská 99, Moravské Knínice, 66434

pracoviště MŠ : U Školky 210, Moravské Knínice

KONTAKTY:

e-mail: info@zs-knínice.cz

e-mail MŠ: kozinova@zs-knínice.cz

web: www.zs-knínice.cz

Telefon ZŠ: 530 515 068

MŠ Třída – Broučci 799 790 465

MŠ Třída – Kot'átka 799 790 980

MŠ Třída - Medvíďata 771 113 105

REDIZO: 600110591

IČO: 70875481

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Alexandra Ševčíková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Pavlína Kozinová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: obec Moravské Knínice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Kuřimská 99, 664 34 Moravské Knínice

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od školního roku 2023/24

Ředitelka školy Mgr. Alexandra Ševčíková

razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 72

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: 6 pedagogů

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

Hygienické zázemí umožňuje po dohodě se zřizovatelem navýšení kapacity tříd.

2.2 Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v Moravských Knínicích, dva kilometry od města Kuřimi a 18 km severovýchodně od Brna v krásné venkovské krajině v blízkosti Podkomorských lesů a Českomoravské vysočiny. Mateřská škola se nachází v klidné okrajové části obce v blízkosti lesa, luk a polí.

2.3 Charakter a specifika budovy

Od školního roku 2023/24 je mateřská škola trojtřídní, všechny třídy se nachází na jednom pracovišti. V roce 2022/23 byla otevřena přechodná třída pro 15 dětí na pracovišti v sokolovně a během tohoto roku došlo k výstavbě nové třídy v patře stávající budovy, starší část budovy také prošla plánovanou rekonstrukcí. Úplně původně byla mateřská škola jednotřídní, v roce 2010 byla otevřena z důvodu nedostatku kapacity malá třída pro 15 dětí v budově základní školy. Odtud se třída stěhovala přechodně do sokolovny a v roce 2018 proběhla první dostavba mateřské školy, poté byly pak obě třídy na jednom pracovišti.

Nyní je tedy celá mateřská škola v jedné budově. Nad starší částí byla po zpevnění stropů udělána nástavba, tato část budovy má sedlovou střechu. Původní přístavba navazuje na starší budovu a má plochou střechu. Starší část budovy je podsklepená. V současnosti má mateřská škola dva vchody, hlavním vchodem se vchází do prostorné šatny, která slouží třídě Broučků a třídě Medvíďat. Vlevo navazuje na šatnu sociální zařízení třídy Medvíďat a samotná třída, jejíž součástí je i výdejní místo pro stravování dětí. Na třídu navazuje ložnice, ve které jsou během dne uschována lehátka a prostor tak může sloužit všem třídám jako tělocvična. Je zde také interaktivní tabule. Ze šatny vede spojovací chodba, která ústí na zahradu MŠ, je zde vstup do kuchyně, technické a úklidové místnosti a do místnosti s WC pro pedagogy. Napravo se ze šatny vchází do třídy Broučků,

na kterou navazuje sociální zařízení a ložnice. Touto třídou se dá také projít ke druhému vchodu, proto slouží pro ranní scházení a odpolední rozcházení dětí. Na pravé straně se nachází boční vchod, který využívá nově vzniklá třída Kotátek v patře budovy. Záměrem obce bylo udělat nástavbu formálně oddělitelnou od zbytku budovy, aby v případě, že již nebude potřeba z kapacitních důvodů pro využití mateřskou školou, mohla tato část budovy sloužit jiným obecním účelům. Tento vchod do budovy se nachází nad menším zastřešeným schodištěm. Za dveřmi je prostor, z něhož vychází schodiště do patra a vlevo je propojen se starší částí budovy. Dole se nachází vstup do místnosti, která v současné době slouží jako keramická dílna pro základní i mateřskou školu. V patře je umístěna šatna, ze které se vchází do velkého prostoru třídy a také do zázemí pro pracovníky mateřské školy (šatna, WC) a úklidové místnosti. Nad schody se nachází také malá místnost, která slouží v současné době jako kancelář. Třidu v patře tvoří jeden prostor, jehož součástí je výdejna jídla (v této části je výtah, sloužící k dopravě jídla). Tato třída nemá samostatnou ložnici, lehátka je nutné rozkládat přímo v prostoru třídy. Ze třídy je vstup do umývárny a na WC dětí. Součástí třídy je i požární východ se schodištěm na zahradu MŠ.

Dopravní dostupnost školy:

Před školou se nachází dvě parkoviště, která jsou k dispozici zaměstnancům i rodičům dětí. Děti, které navštěvují naši MŠ, jsou převážně místní, dostupnost obce je zajištěna linkou autobusu IDS JMK.

Informace z historie školy:

Od 1. 1. 2003 je mateřská škola součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Moravské Knínice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace.

Od 1. září 2010 je mateřská škola v Moravských Knínicích dvoutřídní. Po zápisu do mateřské školy, kdy zájem rodičů převyšoval kapacitu třídy MŠ, byl v roce 2010 schválen zastupitelstvem obce návrh ředitelky školy k navýšení kapacity mateřské školy o 15 dětí (z původních 25). Pro tyto děti byla přes prázdniny připravena v budově základní školy na ulici Kuřimská 99 nová třída.

Vzhledem k nárůstu počtu žáků základní školy bylo nutno třídu starších dětí v letech 2016-18 přesunout do prostor místní sokolovny.

Zastupitelstvo v této době schválilo požadavek na rozšíření kmenové mateřské školy a během roku 2018 byla ke stávající mateřské škole přistavěna nová třída se zázemím. Protože v obci pokročila výstavba nových domů, bylo nutné kapacitu mateřské

školy opět rozšířit. V roce 2021 byla opět otevřena třída pro 15 dětí v sokolovně a během dvou let pak došlo k dostavbě kmenové mateřské školy.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Jako celek disponuje MŠ dostatečně velkými prostory dle příslušných předpisů. Po celkové rekonstrukci, kdy došlo podle plánů k rozšíření ložnice Broučků o prostor bývalé kanceláře, a tak i tato část už zcela vyhovuje. Třídy jsou velmi prostorné, členěné na část se stolečky a hernu s pracovními koutky. Rozložení tříd je do jisté míry možné přizpůsobovat aktuálním potřebám dětí. Krom třídy v patře, kde nebylo toto uspořádání z důvodu menšího prostoru možné, mají třídy samostatné ložnice.

Ve vybavení tříd převládají přírodní materiály, výšky stolů a židliček a také počet umyvadel a toalet odpovídá platné vyhlášce. Většina stolů pro děti je výškově stavitelných a disponujeme různou velikostí židliček, a tak se dají zohlednit potřeby všech dětí. Při rekonstrukci byly udělány nové rozvody elektřiny ve starší části a třída Broučků byla osazena novým osvětlením. Nábytek ve třídách je světlý, moderní, otevřený, aby bylo pro děti uspořádání pomůcek a hraček co nejpřehlednější. Součástí každé třídy je moderní kuchyňka s koutkem vybízejícím k námětovým hrám, výtvarný koutek, ve třídách pro starší děti vybavená dílnička. K tělovýchovným činnostem slouží buď prostory tříd, nebo je možno využít tělocvičny třídy Medvíďata. Ložnice jsou vybaveny omyvatelnými plastovými lehátky ve velikosti 135 na 55 cm.

Vybavení tříd hračkami a pomůckami je dostatečně rozmanité a je doplňováno dle konkrétních potřeb dětí dané třídy. V mateřské škole jsou společné nové úložné prostory, ve kterých zavádíme systém evidence pomůcek a materiálů tak, aby měli všichni pedagogové přehled.

Dbáme na kvalitu hraček a pomůcek, jejich přehledné uložení, společně s dětmi vytváříme pravidla pro jejich správné užívání a ukládání. Pro ukládání hraček a pomůcek ve třídách používáme otevřený policový, převážně nízký nábytek s průhlednými plastovými krabicemi, který umožňuje dětem přehlednou a snadnou manipulaci. Děti se tak velmi brzo v nabídce orientují a mohou si hračky a většinu pomůcek samostatně brát. V dílničce má každá třída zavedena pravidla pro bezpečné používání a manipulaci s nástroji a nářadím a také pravidla pro počet dětí, které mohou společně v dílničce pracovat.

Děti využívají svých výtvorů k výzdobě školy, jejich práce jsou pro rodiče vystaveny v šatně školy i k nahlédnutí ve třídách, kde je také určené místo pro 3D výtvary

děti. Ve třídě mají děti k dispozici svoje papírové složky na ukládání výrobků, obrázků, kam si mohou svoje věci samy schovávat a brát pak domů.

Před vstupem do mateřské školy se nachází nové hřiště s terasou, které je během dopoledne k dispozici škole a v odpoledních hodinách a o víkendech také široké veřejnosti. Za školou se nachází zahrada MŠ se vzrostlými stromy, zastíněnými pískovišti, prolézačkami, skluzavkou, tabulemi a pružinovými houpadly. Při vycházkách využíváme také krásného okolí mateřské školy a obecních hřišť.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy, úklid je prováděn pravidelně a pečlivě.

V plánu do budoucích tří let máme dobudovat na zahradě hřiště s umělým povrchem, které bude sloužit dětem pro míčové hry a také jako dopadová a bezpečnostní plocha kolem pískovišť a průlezek. Zlepší se tím také využitelnost zahrady při nepříznivém počasí. Dále bychom rádi na zahradě instalovali pítko, pro zjednodušení pitného režimu dětí a domečky, které budou sloužit k námětovým hrám a badatelským činnostem.

V mateřské škole jsou společně nové úložné prostory, ve kterých zavádíme systém evidence pomůcek a materiálů tak, aby měli všichni pedagogové přehled. Pracujeme na dovybavení mateřské školy náčiním pro tělovýchovné činnosti a chceme také rozšířit naši sbírku hudebních nástrojů. Chceme také dovybavit druhou dílničku pro děti.

V plánu je i řešení přehřívání třídy Medvíďat v letním období, zlepšením izolace střechy a využitím předokenních žaluzií.

3.2 Životaspráva

Vedoucí školní jídelny sestavuje jídelníček s přihlédnutím ke zdravé výživě. Jak vedoucí jídelny, tak i ostatní kuchařky se pravidelně účastní školení, která jsou zaměřena na nové trendy ve stravování a zdravou výživu.

Děti do jídla zásadně nenutíme, pouze je vybízíme k ochutnávání, aby si mohly tvořit vlastní názor. Denně mají děti k dispozici čerstvé ovoce nebo zeleninu a v nabídce min. tři druhy nápojů během celého dne. Učitelky vybízejí děti k dodržování pitného režimu. Organizace dne je dostatečně flexibilní, aby mohly učitelky reagovat na potřeby třídy, dodržujeme maximálně tříhodinové intervaly mezi jídlly.

Děti jsou každodenně venku, výjimkou jsou dny se silným trvalým deštěm, mrazem větším než -10 stupňů Celsia nebo velkým větrem. Ke špatné situaci ovzduší (smogu) v naší obci většinou nedochází.

Během dne se mohou děti volně pohybovat v prostorách školy na základě dohodnutých pravidel. Ke spontánnímu i řízenému pohybu mohou děti všech tříd využívat prostor "tělocvičny", venku pak celé plochy školní zahrady.

Přes den mají děti k dispozici možnost odpočinout si např. v klidném čtenářském koutku, po obědě pak při četbě pohádky. Děti, které nespí, mají možnost se po půlhodině odpočinku věnovat klidové činnosti tak, aby umožnily odpočinek ostatním dětem.

Během celého pobytu dětí v mateřské škole se jak učitelé, tak i ostatní pracovníci MŠ snaží, aby poskytovali dětem svým chováním vzor zdravého životního stylu.

3.3 Psychosociální podmínky

Fyzická bezpečnost dětí je zajištěna dveřmi s videozvonkem, všechny návštěvy i rodiče se takto před vstupem do MŠ ohlásí. Ve třídách i mezi třídami tvoří všichni zaměstnanci cíleně atmosféru sounáležitosti, vstřícnosti, pohody a klidu.

Každé dítě potřebuje k adaptaci na pobyt v novém prostředí jiné podmínky, po dohodě s rodiči se snažíme najít cestu, která bude pro jejich dítě nejvhodnější.

Učitelky respektují individuální rozdíly mezi dětmi, nevystupují autoritativně, ale dbají důsledně na dodržování dohodnutých pravidel. Činnosti nabízené dětem plánují s ohledem na jejich dovednosti a schopnosti, nevystavují děti časovému stresu.

Žádné dítě není zvýhodňováno ani znevýhodňováno, učitelky podporují prosociální chování dětí, vedou děti ke klidnému řešení konfliktních situací.

Společně s dětmi vytváří učitelky pravidla pro vzájemné soužití ve škole, zejména s ohledem na bezpečnost dětí a tak, aby byla pro všechny děti dobře pochopitelná.

Učitelky cíleně pracují na tom, aby se děti v kolektivu cítily dobře a platně a na pobyt v MŠ se těšily. Při komunikaci s dětmi dbají na užívání jasných a srozumitelných pokynů.

Děti jsou při svých činnostech podporovány, jsou vedeny k dokončování práce, spolupráci a pomoci kamarádům. Všichni zaměstnanci jdou dětem příkladem při řešení různých situací, chovají se k sobě s respektem a vzájemnou úctou, pomáhají si.

Snažíme se, aby vzdělávací nabídka byla dětem blízká, přiměřeně náročná a pochopitelná. Učitelky počítají se samostatným rozhodováním dítěte vybrat si

z nabízených činností, snaží se, aby nabídka byla dostatečně pestrá a zajímavá pro všechny děti.

Podporujeme děti v co největší míře k samostatnosti, učitelky oceňují individuální pokroky dětí a motivují je k další snaze. Podpora dětí je citlivá a nenásilná.

Mezi dospělými a dětmi funguje partnerská komunikace, dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě, tak, aby byli hodni nápodoby.

3.4 Organizace chodu

hodiny	činnosti
od 6. 30	Zahájení provozu ve třídě Broučci
od 7. 10	Zahájení provozu ve třídě Medvíďata a Koťátka
6. 45 - 8. 45	Scházení dětí, činnosti dle vlastního výběrů dětí, činnosti zaměřené na individuální rozvoj dětí, pohybové hry, zdravotní cvičení, výtvarné činnosti
do 8. 30	Příchod dětí do MŠ
8. 45 - 9. 15	Hygiena, dopolední přesnídávka
9. 15 - 9. 45	Komunitní kruh, společné vzdělávání dle školního vzdělávacího programu, aktivity nabízené učitelkou, práce ve skupinkách – projekty, logopedie, příprava do školy, kulturní akce v MŠ i mimo, příprava na pobyt venku
9. 45 - 11. 45	Pobyt dětí venku, při kterém probíhají řízené i volné činnosti a aktivity zaměřené na relaxaci, pohyb, výchovu a vzdělávání dětí s důrazem na pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem. Při nepříznivém počasí cvičení, volná hra, dokončování činností z dopoledne.
11. 45 - 12. 30	Příprava na oběd - hygiena, oběd, příprava na odpočinek
12. 30 - 13. 00	vyzvedávání dětí po obědě
12. 45 - 14. 00	Četba pohádky, odpočinek s možností spánku, klidové činnosti
od 14. 00	Průběžná svačina
od 14. 30	Vyzvedávání dětí z MŠ
14. 00 - 16. 30	Volná hra, navazování na činnosti z dopoledne, skupinové práce-projekty, činnosti zaměřené na individuální rozvoj dětí, v případě pěkného počasí mohou aktivity probíhat na zahradě MŠ
15:15 , 15.45	Ukončení provozu třídy Koťátka, Medvíďata
16. 30	Ukončení provozu ve třídě Broučků

V rámci denního programu jsou pevně ukotveny pouze časy stravování, aby byly dodrženy stanovené intervaly mezi jídly. Tak má každá učitelka možnost reagovat na potřeby dětí ve třídě a umožnit jim například dokončit započatou činnost či hru.

Zpravidla denně jsou do programu dětí zahrnovány pohybové aktivity, které podporují fyzickou zdatnost dětí, rozvíjejí hrubou motoriku a koordinaci a působí tak preventivně na zdraví dětí. Tyto aktivity probíhají v prostorách MŠ nebo při pobytu venku.

Všechny učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, pracují buď s celou třídou, dělí děti do skupin nebo se věnují při individuální práci jednomu dítěti. Dávají dětem dostatek prostoru pro volnou hru, do které minimálně zasahují. Učitelky přijímají děti takové, jaké jsou, zachovávají rovný přístup ke všem dětem. Věnují se neformálním vztahům ve třídě a podporují je prosociálním směrem.

Pokud potřebují, mají děti možnost si během dne odpočinout v klidném čtenářském koutku a také mají možnost neúčastnit se společných aktivit. Mohou se během dne věnovat činnostem souvisejícím s tématem integrovaného bloku, které jsou řízené či částečně řízené učitelkou, ale také spontánním činnostem vycházejícím z jejich zájmů a potřeb. Velmi oceňujeme spontánní hru dětí, která je podle našeho mínění základem pro rozvoj sociálních dovedností dětí. Snažíme se, aby děti měly na hru dostatek času a pokud je nutné hru přerušit, aby se k ní mohly později zase vrátit. Děti mají možnost si rozehranou hru nechat i do druhého dne.

Povinnou předškolní docházku v rozsahu čtyř hodin plní děti od 8,30 do 12,30 hodin.

3.5 Řízení mateřské školy

Naše mateřská škola je součástí subjektu ZŠ a MŠ Moravské Knínice, hlavní zodpovědnost tedy náleží ředitelce celé organizace, která zodpovídá za zpracování náplně práce všech zaměstnanců a chod organizace jako celku.

Společně se zástupkyní pro předškolní vzdělávání pak podle plánu kontrolních činností vyhodnocují práci všech zaměstnanců včetně sebereflexe, motivují zaměstnance k osobnímu růstu a týmové práci. Velmi důležité je odbourávání starých stereotypů a nutnost neustálé inovace vzdělávacího procesu tak, aby odpovídal moderním trendům ve vzdělávání.

Podporují zaměstnance k vyjadřování názorů na chod MŠ a tím je účinně zapojují do spolurízení, tvorby dlouhodobých cílů a směřování celé mateřské školy.

Vzhledem k tomu, že se pracoviště MŠ a ZŠ nenachází v jedné budově, je nutná dobrá vzájemná komunikace mezi oběma pracovišti. Ředitelka se zástupkyně se pravidelně scházejí na provozních poradách, kde řeší aktuální situaci a domlouvají postupy řešení. Náhle vzniklé situace řeší pomocí telefonického kontaktu nebo elektronickou cestou. Všichni zaměstnanci se pak účastní provozních porad, pedagogičtí pracovníci 4 x ročně pedagogických rad.

Učitelky všech tříd spolu vzájemně komunikují, radí se na společných postupech a vzájemně si pomáhají. Využívají svých silných stránek ve prospěch celého týmu. Společná je i práce na školním vzdělávacím programu.

Ve třídě spolu plánují činnosti tak, aby na sebe navazovaly. Chodí každodenně připravené, mají nachystaný dostatek pomůcek a materiálu pro činnost dětí. Společně plánují aktivity třídního vzdělávacího plánu, na podkladě školního vzdělávacího programu.

Spolupracují s rodiči, předávají si vzájemně informace, aby mohly společně řešit případné připomínky rodičů. Varují se nevyžádaných rad, ale jsou vždy ochotné pomoci.

MŠ velmi úzce spolupracuje se základní školou. Na dobré úrovni je spolupráce se zřizovatelem a dlouhodobě spolupracujeme s MAS Brána Brněnska. Důležitá je také spolupráce s PPP (zejména Brno, Hybešova a Kohoutova) a SPC Ibsenova.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Naše mateřská škola má zaměstnáno šest učitelek na celý, nebo téměř celý pracovní úvazek, všechny s předepsanou kvalifikací. Učitelky jsou ředitelkou školy podporovány v dalším vzdělávání dle svých plánů, využívají dostupných akreditovaných seminářů (DVPP).

V případě potřeby využíváme možností pro rozšíření týmu například o školní asistentku (projekt Šablony) nebo asistentky pedagoga na doporučení PPP či SPC.

V mateřské škole pracují na zkrácený úvazek tři provozní, které tak zajišťují celou provozní dobu pracoviště a v dopoledních hodinách se jejich pracovní doba z části překrývá. Všechny provozní jsou nedílnou součástí týmu, společně s učitelkami se podílí na celé atmosféře v MŠ. Všichni zaměstnanci si vzájemně pomáhají, provozní se také účastní některých, pro školu organizačně náročných akcí.

Součástí mateřské školy je i školní kuchyně, která vaří pro MŠ a současně i ZŠ, kam se jídlo vyváží. V kuchyni pracují tři zaměstnanci, vedoucí stravování, kuchařka a pomocná kuchařka.

3.7 Spoluúčast rodičů

Všichni zaměstnanci mateřské školy se snaží, aby mezi nimi i rodiči fungovala vzájemná důvěra a spolupráce. Provozní ráno v šatně vítá rodiče i s dětmi, které pak předává do třídy sama, nebo společně s rodiči. Pokud mají rodiče dotaz či prosbu nebo nějakou připomínku, mohou se zeptat přímo paní učitelky, případně (pokud je momentálně nezastupitelně zaměstnána u dětí) si domluví konzultaci. Situace, které je s rodiči potřeba řešit neprodleně, jsou vyřizovány pomocí telefonu. Týká se to zejména případného úrazu nebo nemoci dětí.

Veškeré informace o chodu a činnostech školy získávají rodiče z nástěnek, umístěných v šatně mateřské školy, na třídních schůzkách, které se konají zpravidla dvakrát ročně a mailem.

Rodiče se mohou kdykoliv zajímat o prospívání svého dítěte, dostávají od učitelek vyjádření, která se opírají o průběžné pozorování dětí. Pokud je potřeba dítě v nějaké oblasti rozvoje více podpořit, seznámí s tím učitelka rodiče a dohodnou se na společném postupu. V případě potřeby doporučujeme rodičům návštěvu školského poradenského zařízení nebo logopedie. Rodiče mohou nahlédnout do složek (portfolií) jednotlivých dětí. Vždy se snažíme do určité míry poznat prostředí, ve kterém dítě vyrůstá a vhodným způsobem doplňovat rodinnou výchovu. Zachováváme bezpodmínečnou diskrétnost.

Velmi dobrý ohlas máme na umístění fotografií ze života školky na "Rajče" - galerie je chráněna heslem, rodiče tak mohou vidět svoje děti při mnoha činnostech v MŠ. Zvažujeme umístění odkazu na fotografie na webové stránky školy.

Jsme rádi, že nám rodiče nabízejí svoji pomoc nebo návrhy na realizaci různých činností. Získáváme tak například doplňky pro výtvarnou činnost dětí, možnosti navštívit rodinné farmy a rodiče poznat v jejich zaměstnání. Zajímavé jsou také přednášky (např. první pomoc) a čtení pohádky od maminky nebo babičky. Organizujeme pro rodiče a další rodinné příslušníky společná setkání, například podzimní Drakiádu a lampionový průvod, Vánoční dílničky, setkání ke Dni rodin - Matek nebo Technické dílničky. Na závěr roku pořádáme tradiční Zahradní slavnost s pasováním předškoláků. Tuto spolupráci chceme nadále rozvíjet a prohlubovat.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření jsou definována školským zákonem, podle rozsahu a obsahu se člení do I. – V. stupně. Podpůrná opatření různých stupňů lze kombinovat.

- I. stupeň podpůrných opatření vždy navrhuje a poskytuje škola.
- II. -V. stupeň navrhuje a metodicky provází v jeho naplňování školské poradenské zařízení.

Vzdělávání těchto dětí se řídí §16 odst.9 školského zákona a vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v mateřské škole zařazena na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a přiznaného stupně podpory. Vzdělávací obsah je konzultován s odborníky a přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP a PLPP. V mateřské škole vytváříme optimální podmínky ke všestrannému rozvoji osobnosti každého dítěte.

Stejně postupujeme v případě podpory dětí s odlišným mateřským jazykem.

Naše mateřská škola je vybavena bezbariérovým vchodem, na zahradu mateřské školy se také vchází bezbariérově.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání dětí nadaných umožňuje dobrá vybavenost mateřské školy didaktickými materiály, logickými a konstrukčními hrami, interaktivní tabulí, notebookem s mikroskopem a postupně se rozšiřující knihovnou. Škola pravidelně odebírá dětské časopisy. Na základě doporučení třídní učitelky je po dohodě s ředitelkou možné zakoupit speciální pomůcky a knihy, které slouží k podpoře rozvoje nadaného dítěte.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Rámcové cíle a vzdělávání dle RVP PV jsou vhodné i pro vzdělávání dětí mladších tří let. Je však nutno mít na paměti specifika tohoto období. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznávání (všemi smysly), je egocentrické, vymezuje se vůči ostatním,

osamostatňuje se. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností. Je méně obratné v pohybových aktivitách, nezvládá sebeobsluhu. Potřebuje obvykle více času k odpočinku.

Je nutné zajistit zvýšenou bezpečnost, například umístěním nevhodných hraček a materiálů mimo dosah dítěte a vytvořit pravidla pro jejich užívání. Také dovybavit šatnu dostatkem úložného prostoru pro náhradní oblečení dětí a hygienické potřeby, koupelnu přebalovacím pultem.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Naši mateřskou školu tvoří tři třídy, s kapacitou 24 dětí.

Třída „**BROUČCI**“ :

Tato třída prošla v roce 2023 celkovou rekonstrukcí. Podařilo se dle plánů rozšířit odpočinkovou místnost, vyměnit starou elektroinstalaci a osvětlení třídy a zbourat nefunkční příčky. Součástí třídy se stal nový sloup a zpevnění stropu, které bylo nutné vytvořit z důvodu nástavby nové třídy. V celé třídě i odpočinkové místnosti byla vyměněna podlahová krytina.

Dveřmi v pravé části šatny, která je společná pro třídu Broučků i Medvíďat, se vchází do prostorné třídy, část se stolečky a výdejním místem stravování na kterou navazuje herna s kobercem a tématickými koutky i volným prostorem, určeným pro tělovýchovné a společenské činnosti, odpočinková místnost a sociální zařízení. Herna třídy je vybavena kobercem, část se stolečky a odpočinková místnost je vybavena podlahou krytou vinylem. K dispozici pro užívání mají po předchozí domluvě děti z této třídy i „tělocvičnu“ třídy Medvíďat.

Třídu Broučci navštěvují nejmladší děti, převážně ve věku 3 -4 let. V této třídě se paní učitelky zaměřují na rozvoj všech kompetencí s důrazem na sebeobsluhu dětí, zvládání základních hygienických návyků, rozvoj sociálních kompetencí dětí a výtvarné i hudební činnosti. Velmi důležitá je pozvolná adaptace dětí, odloučení od rodičů a budování třídního kolektivu, základy poznávání pravidel společného soužití a tvorba třídních pravidel, jejich důsledné dodržování.

Třída je dobře vybavena pomůckami pro rozvoj dětí s ohledem na věk dětí, které ji navštěvují, pomůcky jsou dle potřeb doplňovány.

Třída " **MEDVÍĎATA** "

Ze společné šatny se vchází do centrální části třídy a také na sociální zařízení. Třída je členěna na část se stolečky a část, která je rozdělena do tematických koutků – dílna, domácnost, ateliér, konstrukční hry. Ke třídě přiléhá prostorná odpočinková místnost, ve které je umístěn čtenářský koutek, vzdělávací koutek s interaktivní tabulí. Také může

sloužit během dne všem třídám jako " tělocvična", lehátka se na dopolední činnosti ukládají do spec. skříní.

V této třídě se vzdělávají děti převážně ve věku 4-6 let, učitelky se zaměřují na rozvoj všech kompetencí, aby každé dítě mělo možnost při odchodu z mateřské školy dosáhnout svého maxima. Dbají na větší samostatnost dětí ve všech činnostech, na odpovědnost dětí za svoje činy a dodržování dohodnutých pravidel. Věnují se také přípravě dětí na bezproblémový přechod do základní školy. Součástí vzdělávání je i práce v technické dílně.

Třída je velmi dobře vybavena pomůckami, které slouží rozvoji dětí a umožňují pokrýt široké spektrum zájmů dětí. Pomůcky a knihy jsou pravidelně dokupovány.

Třída „**KOŤÁTKA**“

Tato třída se nachází v nově vybudované nástavbě, ve druhém nadzemním podlaží a má samostatný vchod. Se stávající budovou je propojena vnitřní chodbou. Za chodem se nachází schodiště do patra, nad kterým je šatna, ze které se vchází do prostorné třídy a sociálního zařízení. Součástí třídy je výdejní místo stravování, třída nemá samostatnou odpočinkovou místnost. Lehátka jsou umístěna ve výklenku třídy a jsou denně roztahována. Součástí třídy jsou tematické vzdělávací koutky, odpočinkový čtenářský koutek a dílnička. Ve třídě je umístěn pojízdný interaktivní display s počítačem. Pomůcky a knihy jsou pravidelně dokupovány nebo získávány z různých projektů, do kterých se MŠ zapojila (Klokanův kufr, Technické školky, Rozvoj pregramotností v MŠ, Šablony I. a II.)

V této třídě se vzdělávají děti převážně ve věku 4-6 let, učitelky se zaměřují na rozvoj všech kompetencí, aby každé dítě mělo možnost při odchodu z mateřské školy dosáhnout svého maxima. Dbají na větší samostatnost dětí ve všech činnostech, na odpovědnost dětí za svoje činy a dodržování dohodnutých pravidel. Věnují se také přípravě dětí na bezproblémový přechod do základní školy.

Všechny třídy mají k dispozici keramickou dílnu, vybudovanou z bývalé šatny MŠ. Exteriér mateřské školy byl doplněn o dopravní hřiště, které bylo vybudováno před školou na ploše nefunkční terasy.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třída Broučci je umístěna ve starší části budovy MŠ a je určena pro 24 dětí převážně ve věku 3-4 let, pracují v ní dvě učitelky na plný pracovní úvazek. Třída je

v provozu od 6.30 do 16.30 hod a slouží vzhledem ke své ideální dispozici ke scházení i rozcházení dětí ze všech tříd.

Třída Medvíďata je umístěna v novější části budovy MŠ. Je určena pro 24 dětí ve věku 4 – 7 let a pracují v ní dvě učitelky, na celý a téměř celý pracovní úvazek .

Třída Koťátka je umístěna v nové nástavbě ve druhém nadzemním podlaží a je určena převážně pro děti 4 - 7 let. Ve třídě pracují dvě učitelky na plný pracovní úvazek (zástupkyně pro předškolní vzdělávání).

Děti do jednotlivých tříd zařazuje především na základě věku zástupkyně pro předškolní vzdělávání, pokud je to možné, respektuje i kamarádské či sourozenecké vazby dětí, nebo přání rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Učitelky ve třídě se překrývají na pobyt venku a následný oběd s případným rozcházením dětí. Velmi by se nám líbilo dosáhnout překrývání učitelek ve třídě na více dopoledních činností.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Ve spolupráci s ředitelkou školy byla vytvořena kritéria k přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání pro naši školu. Veškeré informace k zápisu do základní i mateřské školy dostávají rodiče v mateřské škole a dále jsou zveřejněny na webových stránkách školy www.zs-knínice.cz, v sekci: Ke stažení.

Obec Moravské Knínice je spádovou obcí pro děti s trvalým bydlištěm v Moravských Knínicích. Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla od věku 3 let.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Motto:

„Nevěřte všemu, co se vám k věření předkládá: Zkoumejte vše a přesvědčujte se o všem sami!“

Jan Ámos Komenský

Naše mateřská škola se nachází ve vesnickém prostředí, které je odedávna úzce spjata s přírodou. Z toho přirozeně vyplývá zaměření vzdělávacího programu, jehož důležitou oblastí je environmentální výchova, vztah k životnímu prostředí. Takový záměr má i základní škola, většina dětí z MŠ do místní základní školy přechází. Využíváme okolní přírodu k získávání přímých a nezapomenutelných zážitků, které se stávají východiskem pro další činnosti.

Dalším důležitým bodem naší vzdělávací nabídky je technické vzdělávání dětí, starší děti rozvíjejí svou šikovnost a kreativitu ve školní dílničce, která je součástí třídy Koťátek a Medvíďat. Dílničku využívají ke spontánním činnostem i k činnostem řízeným nebo částečně řízeným učitelkou, kdy pracují například na projektech týkajících se dopravních prostředků či stavebnictví.

Velmi se také snažíme o sociální zapojení všech dětí, o vytvoření vstřícného a domáckého klimatu v celé mateřské škole.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Filosofií naší školy je využít jedinečnosti a neopakovatelnosti tohoto životního období a položit tak základ k celoživotnímu vzdělávání. S úctou a láskou k dítěti rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého a tvůrčího jedince cestou přirozené výchovy. Děti se učí vzájemné ohleduplnosti, učí se samy od sebe, jsou si vzorem, získávají více zkušeností a jsou přizpůsobivější a samostatnější. Děti se postupně učí zdravému vztahu k přírodě, naučí se chápat některé přírodní mechanismy, což povede k větší zodpovědnosti k životnímu prostředí v budoucnosti. Naším cílem je, aby se děti v přírodě cítily dobře a bezpečně a chápaly, jak se člověk a příroda navzájem pozitivně i negativně ovlivňují.

- Chceme, aby vzdělávací nabídka naší mateřské školy byla pestrá a zahrnovala vše, co děti zajímá, baví a podněcuje ke vzdělávání, bádání a zkoumání.
- Chceme, aby naši mateřskou školu opouštěly děti co nejvíce samostatně, ze zdravým sebevědomím a chutí pokračovat v dalším učení.
- Chceme smysluplně doplňovat rodinnou výchovu, esteticky vyváženým prostředím a dostatkem mnohostranných podnětů zajistit dítěti bohatství různorodých aktivit vedoucích k tvořivému uplatnění vlastních zkušeností, vlastních řešení.
- Chceme, aby každé dítě v rozsahu svých možností získalo přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a bylo vybaveno souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základu přirozeného poznávání a také jako prevence specifických poruch učení.

Uplatňujeme:

- frontální formu - např. komunitní a hodnotící kruh, hudební a tělovýchovné činnosti
- skupinovou formu - např. rozvoj předčtenářských a předmatematických dovedností, výtvarné činnosti, dramatické činnosti, práce v dílně či u interaktivní tabule, pokusy a práce s mikroskopem, rozvoj jemné motoriky
- individuální formu - činnosti zaměřené na rozvoj grafomotoriky, sluchového a zrakového vnímání, oromotorická cvičení a logohrátka, vnímání času a prostoru, diagnostika předškoláků apod.

Metody vzdělávání:

Hlavní činností pro dítě předškolního věku je hra a tato potřeba je v naší mateřské škole plně respektována. Při hře se nejvíce dítě otevře, vytváří vztahy, nejlépe se učí. Pokud je dítě v podnětném, bezpečném a klidném prostředí, má možnost si hrát spontánně, projevit svůj pocit ze hry, vyjádřit a sdělit, co se mu podařilo, co dokázalo. Pokud si hraje

s kamarády a má ze hry radost, dochází k všestrannému rozvoji dítěte. Proto je hra v nejrůznějších podobách pro nás stavebním kamenem vzdělávacího procesu. V průběhu dne hrají zejména námětové, dramatické, pohybové, hudební, výtvarné, didaktické, psychomotorické a logopedické hry.

Snážíme se v co největší míře využívat činnostní a prožitkové učení, nepředkládat dětem jen hotové poznatky, umožnit jim rozvoj fantazie a tvořivosti. Učíme děti spolupráci a vzájemné pomoci.

Při veškerých činnostech respektujeme individuální schopnosti, potřeby a tempo dětí.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Na základě pečlivého a každodenního pozorování dětí a jejich diagnostiky, vyhodnocuje každá učitelka pokroky a nerovnoměrnosti ve vývoji dětí. Pokud zjistí závažnější odchylku ve vývoji dítěte v kterékoli oblasti, zpracuje pro toto dítě na základě ŠVP školy po dohodě s rodiči plán pedagogické podpory (PLPP), ve kterém stanoví obsah, vzdělávací cíle, metody a formy práce s dítětem a také datum, ke kterému dojde k vyhodnocení těchto opatření (nejdéle po třech měsících). O této skutečnosti informuje zástupkyni pro předškolní vzdělávání. Na základě vyhodnocení PLPP učitelka zjistí, zda bude pokračovat v nastavených podpůrných opatřeních (dále PO) nebo PO nedostačují a dítě je třeba odeslat po konzultaci a souhlasu rodičů na vyšetření do školského poradenského zařízení (dále ŠPZ).

Pokud dítě vykazuje nevšední nadání v kterékoli oblasti, dostane se mu podpory tak, aby se mohlo v dané oblasti snáze rozvíjet. Ve spolupráci se zástupkyní pro předškolní vzdělávání a ředitelkou školy se například třída dovybaví speciálními vzdělávacími materiály, knihami, časopisy, konstrukčními a logickými hrami a podobně.

Každou třídu se neustále snažíme doplňovat o nové a moderní didaktické materiály, knihy a hry. Učitelky si v dalším vzdělávání rozšiřují své znalosti o práci s nadanými dětmi, v případě potřeby komunikují se ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Pokud bylo dítě vyšetřeno ve ŠPZ, obdrží škola datovou schránkou doporučení ke vzdělávání dítěte. Paní učitelka se sejde s rodiči a domluví se společně na dalším postupu

dle doporučení. Je-li navržen individuální vzdělávací plán (dále IVP), vypracuje jej učitelka do jednoho měsíce po obdržení doporučení ke vzdělávání, prokonzultuje a podepíše s rodiči.

Na konci období provede vyhodnocení IVP, seznámí s ním rodiče a odešle vyhodnocení do ŠPZ.

V dokumentu doporučení ke vzdělávání je stanoven stupeň podpůrných opatření a období, na které platí. Podpůrná opatření mohou být personálního charakteru - např. asistent pedagoga nebo ŠPZ navrhne vhodné kompenzační pomůcky podle stupně PO.

V současné době je nutné, aby se paní učitelky v mateřské škole v rámci DVPP také vzdělávaly v oblasti speciální pedagogické péče o děti v předškolním věku.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

V každém případě je nutná dobrá komunikace a spolupráce s rodiči, je důležité spolupracovat s ostatními pracovníky MŠ a vytvořit pro dítě bezpečné, klidné a podpůrné prostředí, v maximální míře ho podporovat v samostatnosti a sebeobsluze.

Mateřská škola pravidelně pracuje s dětmi s vadami řeči. Rodičům je však doporučeno intenzivně spolupracovat s logopedem, aby dítě nastoupilo do základní školy s co nejmenší vadou řeči.

Zodpovědné osoby:

PLPP tvoří třídní učitelky, jsou odpovědné za jejich tvorbu, realizaci a vyhodnocení.

IVP tvoří třídní učitelky na základě doporučení ŠPZ. Jsou zodpovědné za jeho tvorbu, průběh a vyhodnocení, které probíhá společně se ŠPZ.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

- rozvoj grafomotorických dovedností
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností
- zdravotní tělesná výchova

- nácvik sociální komunikace
- zraková stimulace
- sluchová stimulace
- oromotorická cvičení a logopedické hry

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podle stávajících informací o demografickém vývoji v naší obci nepředpokládáme, že by došlo během platnosti tohoto dokumentu k přijímání dětí mladších tří let.

V naší mateřské škole nemáme podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Forma vzdělávání: Denní

6.1.1.1 Společně za novými zážitky

Název integrovaného bloku	Společně za novými zážitky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem tohoto bloku je vytvořit v mateřské škole příjemné a inspirativní prostředí, ve kterém se dětem bude dařit navazovat nová kamarádství, seznamovat se se svými právy, ale i povinnostmi. Vytvořit společně s dětmi pravidla vzájemného soužití a naučit se je dodržovat, aktivně se zapojovat do dění ve třídě, spolupracovat s ostatními dětmi a respektovat potřeby nejen své, ale i ostatních dětí. Společně pak objevovat, co nového nám podzim a zima přinášejí, co se děje v přírodě, ve společnosti, v naší zemi i našem nejbližším okolí. Poznávat sebe, svoje možnosti, silné a slabé stránky, naučit se vyjadřovat svoje pocity a přání. Zdokonalovat se v sebeobsluze, umět nabídnout pomoc, nebo o ni naopak požádat. Zdokonalovat se ve všech oblastech, rozvíjet hrubou i jemnou motoriku, početní představy a řečové dovednosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • kamarádi ze školky, třídní pravidla • emoce • moje tělo, zdraví a nemoc • státní svátky a symboly • místo kam patřím • podzim v přírodě, počasí • ovoce a zelenina • zvířátka v zimě • zima v přírodě • advent • čerti • Vánoce a Nový rok • kultura - hudba, knihy, divadlo

1. kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3.komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky

a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. činnosti a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.1.1.2 Rosteme jako z vody

Název integrovaného bloku	Rosteme jako z vody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Už se známe, víme, jaké to ve školce je. Máme spoustu kamarádů, se kterými můžeme bádát, hrát si, sportovat, povídat si, sdílet zážitky. Jsme daleko samostatnější, rosteme a pořád se něco učíme, někdy proto, že chceme, někdy jen tak, ani o tom nevíme. Učíme se odhadnout co zvládneme, pořád něco zkoušíme a nevzdáváme se. Zjistili jsme, že něco nám jde samo a o něco se musíme pokoušet víckrát, každý má na něco talent, něco nám jde lépe, něco hůř a je to tak správně. A v přírodě se toho na jaře a v létě tolik děje! Všechno se zelená a roste, rodí se mlád'átka, sluníčko začíná hřát. Proč se to všechno děje? Přijďeme na to společně? Jak velký je svět a jaké by to asi bylo, narodit se v jiné zemi?
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • masopust a karneval • příroda se probouzí • Velikonoce • těšíme se do školy • rodina • povolání • čarodějnice • zvířátka mlád'átka • hmyz • cestujeme - dopravní prostředky • cestujeme - cizí země • vesmír • voda je život • bezpečně na prázdniny

1. kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si
- zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3.komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

1. Vzdělávací oblasti

1.1 Dítě a jeho tělo

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

1.2. Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebena-hlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“: 5.2.1 Jazyk a řeč; 5.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace; 5.2.3 Sebepojetí, city a vůle.

1.2.1 Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv

- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova

- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

1.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abece-da, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti

- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer,

jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

1.2.3 Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

1.3 Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Díleč vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přízpusobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

1.4 Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

1.5 Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu a vytvořit

elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí)

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s je vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program (TVP) vytvářejí učitelky v každé třídě v souladu se ŠVP MŠ. Netvoří jej dopředu na celý rok, ale postupně, s ohledem na aktuální situaci ve třídě. Některá témata integrovaných bloků podle zájmu dětí rozpracovávají podrobněji, některým se mohou věnovat pouze okrajově, některým vůbec.

Na základě integrovaného bloku zpracují učitelky do příprav, které jsou součástí TVP, již konkretizovanou nabídku činností. Učitelky ve třídě se v přípravách vzájemně doplňují a podporují, aby například odpolední činnosti navazovaly na činnosti dopolední.

6.3 Dílčí projekty a programy

1) Projekt „Technické školky“

Vzdělávací nabídka třídy Koťátek a Medvíďat je doplněna o technické vzdělávání dětí, které bylo zahájeno projektem Technické školky ve školním roce 2013/14. Děti získávají teoretické i praktické zkušenosti z různých technických oborů, učí se pracovat s pravítkem, náradím a nástroji (šroubovák, klíč, pilka, vrtačka apod.), učí se zásadám bezpečnosti práce. Pracují jak na úlohách převzatých z oficiálního projektu Technické školky, tak na úlohách vytvořených přímo učitelkami MŠ. Vzdělávání je rozděleno do dílčích projektů – například v oblasti dopravní prostředky je dílčím projektem auto- děti se v něm seznámí s historií automobilismu od vynálezu kola až po současnost, s funkcí

jednotlivých součástí auta a motoru, vyrobí 2D a na závěr ve skupinkách 3D model nákladního automobilu. Všechny projekty mají společný základ, učí děti obecně zručnosti, pracovat s náradím a nástroji, orientovat se v plánech, například při montáži a demontáži dřevěného odrážedla. Velký důraz je kladen na bezpečnost práce. Celodenně je dětem k dispozici dílnička, ve které mohou rozvíjet své technické nadání i kreativitu. Základním materiálem pro práci dětí je balsa.

2) Projekt „Společné technické školky“

Naše mateřská škola se v roce 2019 zapojila do projektu " Společné technické školky" , sdílíme zkušenosti s projektem Technické školky s partnery na Slovensku.

3) Projekt " Se sokolem do života"

V roce 2018/19 se třída Koťátek zapojila do společného programu cvičení se Sokolskou organizací, postupně se do tohoto projektu zapojily všechny třídy mateřské školy. Děti pod vedením p. učitelek plní po celý rok zábavnou formou sportovní i vzdělávací aktivity. Pro sportování využíváme "tělocvičnu" naší mateřské školy i velkou tělocvičnu místní sokolovny.

4) Výtvarné soutěže

Všechny třídy se aktivně a úspěšně účastní různých výtvarných soutěží, například soutěže " **Čarovné barvy země**", kterou pořádá Masarykovo muzeum v Hodoníně prostřednictvím své pobočky - Slovanského hradiště v Mikulčicích. Jedinečností malířské soutěže je použití hliněných pigmentů a jiných přírodnin prostých syntetických barev i pojidel, ale také tvorba obrazu v kolektivu.

Spolupráce s Masarykovou univerzitou v Brně

Naše mateřská škola se aktivně zapojuje do projektů, které slouží k celoživotnímu vzdělávání pedagogů, rozšiřování diagnostických a didaktických materiálů pro předškolní vzdělávání a také spolupracuje při vzdělávání nových pedagogů na vysoké škole. V rámci těchto činností například umožňuje návštěvy budoucích pedagogů v MŠ a absolvování jejich praxe nebo návštěvy studentek učitelství, zejména v souvislosti s projektem Technické školky.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce rámec školy	aSoulad ŠVP a RVP PV	srovnávací analýza	při aktualizaci a inovaci ŠVP (max. po třech letech)	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro PV
Koncepce rámec školy	aHodnocení TVP	písemný záznam - kontrola plánování	-jednou ročně - červen	Zástupkyně ředitelky pro PV
Pedagogické vedení školy	Zjišťování kvality pedagogického procesu	porady ředitelky se zástupkyní	zpravidla každý týden	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro PV
Pedagogické vedení školy	Zjišťování kvality pedagogického procesu	hospitace	Dle potřeby	Ředitelka, zástupkyně ředitelky pro PV
Kvalita pedagogického sboru	Osobní rozvoj, další vzdělávání	Plány osobního rozvoje - formulář	září a červen	ředitelka
Kvalita pedagogického sboru	Osobní rozvoj	sebereflexe	průběžně	Všichni pedagogové
Vzdělávání	Kvalita podmínek vzdělávání, věcné psychos. podmínky, životospráva, organizace a řízení MŠ, personální zabezpečení	pracovní porady Analýza podmínek v MŠ a kontrola jejich naplňování	průběžně	Všichni pedagogové
Vzdělávání	Kvalita podmínek vzdělávání	způsob zpracování a realizace IB v TVP	průběžně	Všichni pedagogové
Vzdělávací výsledky	Úspěšnost dětí, sledování vývoje naplňování očekávaných výstupů	diagnostiky portfolia dětí - vlastní formuláře	aprůběžně -	Všichni pedagogové
Vzdělávací výsledky	Hodnocení úrovně školní připravenosti	diagnostika předškoláků - I Sophy	Září - prosinec, dále dle potřeby	zástupkyně ředitelky pro PV
Vzdělávací	Plnění cílů	pedagogické rady,	4x ročně a po	Ředitelka,

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
výsledky	ŠVP (TVP)	naplňování kompetencí	ukončení IB	zástupkyně ředitelky pro PV
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Hodnocení účinnosti vzdělávání dětí s SVP	hodnocení naplňování cílů stanovených v IVP A PLPP	po 3 měsících	Všichni pedagogové
Spolupráce rodiči	Kvalita spolupráce a vztahů	dotazník	červen	zástupkyně ředitelky pro PV